

Slovenská archivistika č. 1/1981

OBSAH

60. výročie vzniku Komunistickej strany Československa	3
--	---

ŠTÚDIE A ČLÁNKY

Kartous, Peter: Archívnictvo v SSR vstúpilo do 7. päťročnice	7
Sloboda, Elo: Archívne dokumenty o združstevňovaní poľnohospodárstva na Slovensku 1949 - 1956	18
Kumorovitz, Bernát L.: Kancelárska činnosť magistra Jána zo Šarišských Sokoloviec, kronikára Ľudovíta I.	47
Kočišová, Alojzia: Pramenná hodnota cirkevných matrík	76
Uličný, Ferdinand: Výsady spišských miest z roku 1271	88
Ratkoš, Peter: Neznámy úvod Dernschwamovho memoriálu	97

LITERATÚRA

RECENZIE A REFERÁTY

Vincent Sedlák, Slovenský regestár I (František Sedlák)	107
Štátnej okresnej archív Bratislava - vidiek, sprievodca po archívnych fonochoch (Pavel Rafaj)	112
140 let Státního oblastního archívu v Brně (Michal Kušík)	116
D. Lehotská - J. Orlovský, Najstaršia jelšavská mestská kniha (Ondrej R. Halaga)	118
Literárny archív 15/1978 (Štefan Rudohradský)	122
Ing. Ján Kyndl, Základy administratívy (Marián R. Zemene)	123
Novšie vydanie Komenského mapy Moravy (Juraj Žudel)	125
Guide to the National Archives of the United States (Peter Draškaba)	126
Jadwiga Krzyzaniakowa, Kancelaria królewska Włatdysława Jagiełły (Richard Marsina)	128
Grigorjev, A. P., Mongolskaja diplomatika XIII - XV vv. (Vojtech Kopčan)	130
Piirainen I. T., Das iglauer Bergrecht nach einer Handschrift aus Schemnitz (Peter Ratkoš)	131
Andorka Rudolf Naplója (Juraj Fabian)	133

BIBLIOGRAFICKÝ PREHĽAD ZAHRANIČNÝCH ARCHÍVNÝCH PERIODÍK

Archeion, LXIX, 1979 (Jozef Šimončič)	135
Der Archivar, 32, 1979, 4; 33, 1980, 1-3 (Peter Kartous)	137
Archiven pregled, 1/1980 (Slavko Churý)	140
Archivum, XXVII, 1980 (Peter Kartous)	140
La Gazette des Archives, 108, 109/1980 (Jozef Watzka)	141
Izvestija na dáržavnite archivi, 38/1979 (Slavko Churý)	143
Rassegna degli Archivi di Stato, XXXVII, 1 - 3/1977 (Leonard Bianchi)	144
Revista Arhivelor, 1, 2/1979 (Hilda Bunčáková)	144
Sovetskije archivy 1 - 4/1980 (Peter Draškaba)	145

SPRÁVY

IX. medzinárodný kongres archívov v Londýne (Peter Kartous)	149
M. Roper, Využívanie archívov pre akademické účely (Juraj Spiritza)	153
C. M. Dollar, Kvantitatívna história a archívy (František Sedlák)	156
M. D. Kagombe, Hovorená (orálna) história a archívy (Mária Munková)	159

J. Lindroth, Súčasná história a úloha archívov pri jej skúmaní (Alica Paulusová)	161
C. A. Garcia Belsunce, Praktické využívanie archívov (Elo Sloboda)	162
R. Gross, Technologické využívanie archívov (Peter Draškaba)	165
E. Harrachová, Urbanistický rozvoj a archívy (Jozef Hanus)	166
James W. M. Moore, Ekonomicke využívanie archívov (Peter Draškaba)	169
C. Bercheová, Využívanie archívnych dokumentov a široká verejnosc' (Mária Španková)	170
H. W. L. Payne, Výchova a archívy (Peter Draškaba)	173
V. V. Chmelevová, Archívy a masovokomunikačné prostriedky (Elo Sloboda)	175
L. S. Principeová, Archívy a občan (Juraj Spiritza)	177
E. G. Franz, Medzinárodná rada archívov, jej činnosť a budúcnosť (Peter Kartous)	179
N. H. Kulkarnee, Medzinárodná rada archívov a rozvoj archívov (Jozef Hanus)	182
J. M. Mata, Medzinárodná rada archívov a archivári (Marta Melníková)	184
A. Arad, Medzinárodná rada archívov a metodológia archívnej práce (Marta Melníková)	186
VII. porada predstaviteľov archívnych správ socialistických krajín (Peter Kartous)	196
XV. medzinárodný kongres historických vied v Bukurešti (František Sedlák)	196
Medzinárodná konferencia o konzervovaní knižničného materiálu, archívnych dokumentov a grafiky (Jozef Hanus)	198
Vývoj vedných oblastí v akadémii a jeho dokumentácia v Ústrednom archíve SAV (Lýdia Kamencová)	200
O činnosti úseku hudobných rukopisov Literárnoarchívneho oddelenia Matice slovenskej (Marta Hulková)	206
Správa o štúdiu archívnicstva na FFUK 1979/1980 (Jozef Novák)	208

KRONIKA

Pozdrav jubilantovi	210
Vedecké sympózium o sprístupňovaní archívnych fondov (Ladislav Vrtel)	210
30. výročie založenia Štátneho ústredného banského archívu (Ján Novák)	214
Zo zasadnutia Vedeckej archívnej rady (Mária Stieberová)	216
Za archivárom Štefanom Bencim (Alžbeta Cimermanová)	218
Dr. Albert Stránsky (Štefan Otruba)	219
Za JUDr. Pavlom Niederlandom(Jozef Kuruc)	219

INHALT

Der 60. Jahrestag der Gründung der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei 3

STUDIEN UND ARTIKEL

Kartous, Peter: Das Archivwesen in der SSR ist in das siebente Planjahr fünf eingetreten	7
Sloboda, Elo: Archivdokumente über die Kollektivierung der Landwirtschaft in der Slowakei 1949 - 1958	18
Kumurovitz, Bernát, L.: Die Kanzleitätigkeit des Magisters Jan aus Šarišské Sokolovce, des Chronisten Ludwig I.	47
Kočišová, Alojzia: Der Quellenwert der Kirchenmatriken	76
Uličný, Ferdinand: Die Privilegien der Zipser Städte von 1271	88
Ratkoš, Peter: Die unbekannte Einleitung des Dernschwam - Memorials	97

LITERATUR	
Rezensionen und Referate	107
Bibliographische Übersicht ausländischer Archivperiodika	135
NACHRICHTEN	149
CHRONIK	210

TABLE DES MATIÈRES

Le 60 anniversaire de la fondation du Parti Communiste Tchécoslovaque	3
ÉTUDES ET ARTICLES	7
Kartous, Peter: Les archives de la République Socialiste Slovaque au seuil du 7 quinquennat	7
Sloboda, Elo: Les documents d'archives sur la collectivisation de l'agriculture en Slovaquie dans les années 1949 - 1956	18
Kumorovitz, Bernát L.: L'activité de chancelier du maître Jan de Šarišské Sokolovce, chroniqueur de Louis I	47
Kočišová, Alojzia: La valeur des registres religieux d'état civil en tant que source	76
Uličný, Ferdinand: Les priviléges des villes de la région de Spiš de l'année 1271	88
Ratkoš, Peter: La première partie inconnue du mémorial de Dernschwam	97
LITTÉRATURE	
Comptes rendus et exposés	107
Revue bibliographique des périodiques étrangères d'archives	135
RAPPORTS	149

CONTENTS

60th Anniversary of the origin of the Communist Party of Czechoslovakia	3
STUDIES AND ARTICLES	
Kartous, Peter: Archives in the Slovak Socialist Republic started 7 Five Year Plan	7
Sloboda, Elo: Archival documents about turning agriculture into a cooperative form in Slovakia 1949 - 1956	13
Kumorovitz, Bernát L.: Chancellor activity of magistrate Jan from Šarišské Sokolovce, the chronicler of Louis I	47
Kočišová, Alojzia: Source value of ecclesiastical registers	76
Uličný, Ferdinand: Privileges of Spiš towns from 1271 year	88
Ratkoš, Peter: The Unknown introduction of Dernschwam's memoir	97
LITERATURE	
Reviews and reports	107
Bibliographical survey of the foreign archival periodicals	135

**REPORTS
CHRONICLE**

149
210

Slovenská archivistika č. 2/1981

OBSAH

XVI. zjazd Komunistickej strany Československa	3
--	---

ŠTÚDIE A ČLÁNKY

Ratkoš, Peter: Inštitúcia dedičného richtárstva a emancipácia mešťanstva (K 600. výročiu žilinského privilégia „pro Slavis“)	7
Fabian, Juraj: Tlačová problematika v národnostnej politike Bratislavskej župy (1900 - 1914)	32
Uličný, Ferdinand: Zavedenie gregoriánskeho kalendára na Slovensku	48
Beňko, Ján: Listina z roku 1301 na Plaveč (Diplomatická a historická hodnota)	82

DISKUSIA

Sokolovský, Leon: Grad - španstvo - stolica - župa (Príspevok k terminológii dejín správy)	94
Kufčák, Emil: Značky a skratky v archívnej praxi	119

LITERATÚRA

RECENZIE A REFERÁTY

Vznik a činnosť KSČ v rokoch 1921 - 1929 (Bohumír Kostický)	130
Socializácia poľnohospodárstva na Slovensku v rokoch 1949 - 1956 (Elo Rákoš)	132
Matulay Ctibor, Mesto Banská Bystrica. Katalóg administratívnych a súdnych písomností (1020) 1255 - 1536 I. a II. zv. (Peter Ratkoš)	134
Novák Jozef, Rodové erby na Slovensku I. (Ľadislav Vrtel)	136
Kotvan Imrich, Inkunábuly na Slovensku (Jozef Kuzmík)	139
Literárny archív 16/1979 (Štefan Rudohradský)	141
Avtokratov, V. I., Voprosy analiza ponjatinogo apparata v oblasti ispol'zovanija archivnych dokumentov (Peter Draškaba)	144
Tomczak Andrzej, Zarys dziejów archiwów polskich (Jozef Šimončič)	146
Kállay István, A Tisztiszék	147
Kállay István, Az uradalmi gazdasági bizottság a későfeudalis nagybirtokon (Jozef Karpat)	147
Die Habsburgermonarchie (1848 - 1918) (Juraj Fabian)	150
Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung LXXXVI/3 - 4, 1979 (Richard Marsina)	154

BIBLIOGRAFICKÝ PREHĽAD ZAHRANIČNÝCH ARCHÍVNÝCH PERIODÍK

The American Archivist 1979, č. 4, 1980, č. 1, 2, 3, (Vladimír Horváth)	156
Archivalische Zeitschrift 1978, zv. 74, 1979, zv. 75 (Mária Stieberová)	160
Archiven pregled 1980, č. 2, 3, 4, (Slavko Churý)	162
Archivmitteilungen 1975, č. 1 - 6 (Marta Melníková)	163
La Gazette des Archives 1980, č. 110 (Jozef Watzka)	168
International Journal of Archives 1, 1980, č. 1 (Peter Draškaba)	169
Izvestija na dâržavnite archivi 1980, č. 39 (Slavko Churý)	171
Levéltári Szemle 1979, č. 1 - 2, 3 (Elo Rákoš)	172
Sovetskije archivy 1980, č. 5, 6 (Peter Draškaba)	175

SPRÁVY

Výsledky činnosti štátnych archívov SSR v 6. päťročníci (1976 - 1980)	177
Štátne ústredné archívy, štátne oblastné archívy, Archív hl. mesta SSR Bratislavы (Mária Stieberová)	177
Štátne okresné archívy SSR a AMK (Peter Draškaba)	182
Filmotéka ŠÚA SSR v rokoch 1960 - 1980 a perspektívy jej rozvoja (František Sedlák)	187
Činnosť Ohodnocovacej komisie v rokoch 1976 - 1980 (Juraj Spiritza)	203
Zahraničné styky archivárov SSR v roku 1980 (Mária Španková)	209
Archívne materiály k dejinám Slovenska v Španielsku (Štefan Kazimír)	212

KRONIKA

Z poriad archivárov v SSR	
Štátne ústredné a štátne oblastné archívy (Mária Stieberová)	218
Štátne okresné archívy (Peter Draškaba)	221
Podnikové archívy (Mária Munková)	224
Zasadnutie vedeckej archívnej rady (Mária Stieberová)	225
Za Jánom Ludhom(Michal Klúčka)	227
Doc. JUDr. Leonard Bianchi, DrSc. (Michal Kušík)	228

INHALT

Der XVI. Parteitag der KPTsch	3
-------------------------------	---

STUDIEN UND ARTIKEL

Ratkoš, Peter: Die Institution des Erbschultheissamtes und die Emanzipation des Bürgertums (zum 600. Jahrestag des Silleiner Privilegs „pro Slavis“)	7
Fabian, Juraj: Problematik des Pressewesens in der Nationalitätenpolitik des Bratislavaer Komitats (1900 - 1914)	32
Uličný, Ferdinand: Einführung des gregorianischen Kalenders in der Slowakei	48
Beňko, Ján: Die Urkunde aus dem Jahre 1301 von Plaveč (Diplomatischer und historischer Wert)	82

DISKUSSION

Sokolovský, Leon: Grad – španstvo – stolica - župa (Beitrag zur Terminologie der Verwaltungsgeschichte)	94
Kufčák, Emil: Zeichen und Abkürzungen in der Archivpraxis	119

LITERATUR

Rezensionen und Referate	130
Bibliographische Übersicht ausländischer Archivperiodika	156

NACHRICHTEN

CHRONIK	177
----------------	-----

218

TABLE DES MATIÈRES

Le XVI congrès du Parti Communiste Tchécoslovaque	3
---	---

ÉTUDES ET ARTICLES

Ratkoš, Peter: L'institution du poste héréditaire de maire et l'émancipation des citoyens de ville (A l'occasion du 600 anniversaire du privilège „pro Slavis" de la ville de Žilina)	7
Fabian, Juraj: La problématique de presse dans la politique nationale du comitat de Bratislava (1900 - 1914)	32
Uličný, Ferdinand: La mise en application du calendrier grégorien en Slovaquie	48
Beňko, Ján: Le document datant de l'année 1301 concernant Plaveč (La valeur diplomatique et historique)	82

DISCUSSION

Sokolovský, Leon: Grad - španstvo - stolica - župa (Un apport à la terminologie de l'histoire de gestion)	94
Kufčák, Emil: Signes et abrévitations dans la pratique d'archives	119

LITTÉRATURE

Comptes rendus et exposés	130
Revue bibliographique des périodiques étrangères d'archives	156

RAPPORTS

CHRONIQUE	177
------------------	-----

218

CONTENS

XVI Congress of the Communist Party of Czechoslovakia	3
---	---

STUDIES AND ARTICLES

Ratkoš, Peter: Institution of hereditary magistrate and emancipation of citizens (To 600 anniversary of Privilege „pro Slavis" of Žilina)	7
Fabian, Juraj: Problems of the press in national policy of County of Bratislava (1900 - 1914)	32
Uličný, Ferdinand: Introduction of Gregorian calendar in Slovakia	48
Beňko, Jan: The charter from 1301 on Plaveč (Diplomatic and historical value)	82

DISCUSSION

Sokolovský, Leon: Grad - španstvo - stolica - župa (Contribution to terminology of history of administration)	94
Kufčák, Emil: Signs and abbreviations in archival practice	119

LITERATURE

Reviews and reports	130
Bibliographical survey of the foreign archival periodicals	156

REPORTS

CHRONICLE	177
------------------	-----

218